

Lijst van vragen

De Tweede Kamer heeft over het verslag van de commissie van onderzoek (Kamerstuk 34 340, nr. 2) de navolgende vragen ter beantwoording aan de commissie van onderzoek voorgelegd.

De Voorzitter van de Tweede Kamer,
Arib

De Griffier van de Tweede Kamer,
Voss

- Nr. Vraag
- 1 Is de huidige werkwijze (met geheimhoudingsplicht) van de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CIVD) nog wel houdbaar, gelet op het feit dat uit de onderliggende casus is gebleken dat de wettelijke procedure voor vervolging van politieke ambtsdragers «in de praktijk onbegaanbaar is»?
 - 2 Is de commissie van onderzoek (hierna: de commissie) bereid het onderzoek van de Rijksrecherche volledig openbaar te maken? Zo nee, waarom niet?
 - 3 Zijn er verslagen gemaakt van de gesprekken tussen de Rijksrecherche en de commissie? Zo ja, is de commissie bereid deze verslagen openbaar te maken? Zo nee, waarom niet?
 - 4 Deelt de commissie de mening, dat de Tweede Kamer niet alleen in haar controlerende functie, maar óók als het haar eigen functioneren betreft tot het uiterste dient te gaan om tot waarheidsvinding te komen? Kan het antwoord op deze vraag gemotiveerd worden?
 - 5 Hoe beoordeelt de commissie het gegeven dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid één of meer Kamerleden die een ambtsmisdrijf hebben begaan zitting hebben en mogelijk aanblijven als Kamerlid? Acht de commissie dit schadelijk voor het aanzien en de geloofwaardigheid van de Kamer en de politiek? Acht de commissie deze omstandigheid moreel aanvaardbaar? Kan het antwoord op deze vraag gemotiveerd worden?
 - 6 Waarom heeft de voorzitter van de commissie bij de presentatie van het verslag niet onomwonden aangegeven dat zij het spijtig vond dat er geen dader kon worden aangewezen, c.q. sprak zij over «waarheidsvinding»? Op welke waarheid, anders dan het opsporen van een dader, doelde zij dan op dat moment?
 - 7 Is het waar dat de voorzitter van de commissie in aanloop naar de presentatie heeft gezegd dat «dat alles bekend zou worden»? Zo ja, wat is dan de reactie van de commissie op de stelling dat dit niet waar is nu er geen dader is opgespoord dan wel bekend is gemaakt? Wat heeft de voorzitter bedoeld met de opmerking dat «alles bekend zou worden»?
 - 8 Waarom heeft de commissie niet uitgebreider voortgeborduurd op het onderzoek van de Rijksrecherche, waarin wel degelijk bepaalde personen in beeld waren?
 - 9 Is er vóór 11 november 2015 geen contact geweest tussen het Openbaar Ministerie (OM) en de voorzitter van Tweede Kamer/het Ministerie van Veiligheid en Justitie?
 - 10 Is het gestelde in de samenvatting van het verslag «dat geen feiten of omstandigheden zijn aangetroffen die leiden tot een redelijk vermoeden van schuld van één of meer personen aan het opzettelijk schenden van de geheimhouding van de CIVD» niet feitelijk onjuist nu evident is dat er is gelect, maar dat er (nog) geen dader is, hetgeen bij een ander onderzoek (zoals een moordonderzoek) ook het geval kan zijn? Wat is het verschil tussen het onderzoek van commissie en bijvoorbeeld een onderzoek naar een moord?
 - 11 Deelt de commissie de zorg over feit dat één of meerdere fractievoorzitters aan een touwtje hangt/hangen van een journalist nu laatstgenoemde op elk moment naar buiten kan brengen wie het lek was, daarmee politiek dodelijke informatie heeft en er dus sprake is van één of meerdere chantabele fractievoorzitter(s)?
 - 12 In welke fase van het onderzoek door de commissie is gebleken dat de wettelijke procedure van vervolging van politieke ambtsdragers in de praktijk onbegaanbaar is? Als dat al in de beginfase naar voren kwam, is overwogen de Tweede Kamer de aanbeveling te doen de opdracht weer terug te geven aan het OM?

- Nr. Vraag
- 13 Wat is de reden dat de Tweede Kamer niet explicieter wordt aanbevolen de genoemde modernisering in gang te zetten, gelet op de belemmerende werking die is ervaren tijdens het onderzoek? Hoe kunnen de Tweede Kamer en regering deze modernisering concreet kunnen oppakken?
- 14 Had de commissie een diepgravender onderzoek kunnen doen als er meer tijd beschikbaar was geweest voor het onderzoek en als er minder tijd besteed hoefde te worden aan het in kaart brengen van de taakopdracht en het wettelijke kader? Was de beperking in tijd op enigerlei wijze belemmerend voor het onderzoek? Zo ja, wat had de commissie meer kunnen doen?
- 15 Strookte de brief van het presidium van 12 november 2015 met daarin de invulling van de opdracht voor de commissie op alle punten met het wettelijk kader waarbinnen de commissie moest opereren? Zo nee, waar ziet de commissie tegenstrijdigheden?
- 16 Heeft de commissie geen enkele mogelijkheid gezien zich van deze zaak terug te trekken als dit nodig was geweest?
- 17 Heeft het niet kennismaken van namen de commissie belemmerd in haar onderzoek?
- 18 Hoe beoordeelt de commissie achteraf het feit dat de reikwijdte van het onderzoek zo beperkt mogelijk moest blijven van het presidium? Was een degelijk onderzoek wel mogelijk?
- 19 Waarom heeft de commissie er toch voor gekozen zelf onderzoek te doen naar het lek, terwijl zij aangeeft daarvoor eigenlijk niet de juiste mogelijkheden en bevoegdheden te hebben? Waarom heeft de commissie niet volstaan met een marginale toetsing of bij het OM voldoende informatie aanwezig was om het onderzoek door te geleiden naar de Hoge Raad?
- 20 Is het de commissie bekend of, kort nadat de voorzitter van de CIVD aangifte bij de politie had gedaan, het OM al twijfels had bij de bevoegdheid tot het doen van onderzoek naar het lekken uit de CIVD?
- 21 Kan de commissie de uitspraak toelichten dat zij op voorhand geen aanleiding had om aan te nemen dat zij later gevolgen zou ondervinden van het feit dat het niet aan de commissie is de rechtmatigheid van het verkregen bewijs vast te stellen?
- 22 Betekent de constatering van de commissie dat het niet aan haar was de rechtmatigheid van het door het OM verkregen bewijs vast te stellen dat de commissie van mening is dat het OM bevoegd was het onderzoek te laten doen? Of meent de commissie dat het voor haar eigen onderzoek niet relevant is of het OM bevoegd was?
- 23 Waarom meent de commissie dat er op voorhand geen aanleiding is om aan te nemen dat er geen gevolgen voor haar onderzoek zouden zijn als het bewijs van het OM onrechtmatig verkregen zou zijn? Op welk moment had de rechtmatigheid van dat bewijs dan wel getoetst moeten worden?
- 24 Zou de wijze waarop invulling is gegeven aan het wettelijk kader bij de Hoge Raad tot vormfouten hebben kunnen leiden als er wel sprake zou zijn geweest van vervolging van een Kamerlid?
- 26 Hoe waardeert de commissie het feit dat de CIVD aangifte heeft gedaan en het OM een onderzoek heeft doen starten en dat de CIVD er dus niet voor heeft gekozen direct een procedure in de zin van de Wet ministeriële verantwoordelijkheid te starten?
- 26 Waarom is de aangifte niet door voorzitter van de CIVD zelf gedaan, maar door een gemachtigde? Kan de commissie bewijs voor die machtiging overleggen en wat de reden om gebruik te maken van een machtiging?

- Nr. Vraag
- 27 Is de conclusie juist dat de voorzitter van de CIVD aangifte heeft laten doen in de wetenschap (namelijk op basis van een verstrekte notitie) dat dit niet de juiste procedure zou zijn nu bij een ambtsmisdrijf een commissie zou moeten worden ingesteld? Hoe oordeelt de commissie over de opvatting dat is gezien kan worden als de start van een doofpot-actie met de nodige tijdswinst?
- 28 Ziet de commissie mogelijkheden om de analyse van het historische telecommunicatieverkeer tussen enerzijds de telefoonnummers van de fractievoorzitters die lid zijn van de CIVD/de griffier van de CIVD en anderzijds het telefoonnummer van de NRC-journalist te openbaren of deels te openbaren?
- 29 Kan worden aangegeven waarom de in de vorige vraag genoemde analyse reden was voor een aantal getuigenverhoren, afgenomen door de Rijksrecherche?
- 30 Acht de commissie het mogelijk dat onderzoek naar de inhoud van de relevante telefooncontacten meer inzicht zou kunnen geven in de persoon of personen die een ambtsmisdrijf heeft/hebben zich gepleegd?
- 31 Deelt de commissie het ongenoegen dat weliswaar duidelijk is geworden dat vanuit de commissie CIVD meermalen is gelect, maar ondanks alle inspanningen van de commissie de schuldige (n) niet is/zijn gevonden? Acht de commissie het zinvol de Hoge Raad alsnog te vragen en vervolgonderzoek te doen?
- 32 Heeft de commissie kunnen achterhalen en/of besproken met het OM waarom ook de directeur-generaal Rechtspleging en Rechts-handhaving van het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor het overleg op 2 juli 2015 tussen de voorzitter van het College van procureurs-generaal en de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad over de te voeren procedure is uitgenodigd en hierbij aanwezig is geweest? Zo ja, wat was zijn rol en inbreng in dit overleg? Hoe beoordeelt u diens rol/aanwezigheid hierbij vanuit staatsstaatsrechtelijk perspectief?
- 33 Kan precies worden aangegeven op welk moment de Voorzitter van de Tweede Kamer door het OM is geïnformeerd dat de behandeling van de aangifte met betrekking tot het lekken uit een besloten vergadering van de CIVD zou worden overdragen aan het presidium?
- 34 Als het OM niet bevoegd is strafrechtelijk onderzoek te doen en de commissie niet tot opsporing of onderzoek naar de daders kan komen, hoe kan dan ooit tot aanwijzing van een verdachte worden gekomen?
- 35 Heeft de commissie kunnen achterhalen en/of besproken met het OM waarom het strafrechtelijk onderzoek door het OM vanaf november 2014 de facto stil heeft gelegen? Als de enige reden is dat bij het OM de vraag opkwam of zij wel bevoegd was, is deze lange periode die daarvoor is benut om deze vraag te beantwoorden dan te rechtvaardigen, gelet op de (al dan niet ingewikkelde) materie van onderhavige casus?
- 36 Was het niet logischer geweest dat het OM het onderzoek al in november 2014 aan de Tweede Kamer zou hebben overgedragen?
- 37 Hoe beoordeelt de commissie het feit dat er (ex-)fractievoorzitters zijn die potentieel verdacht blijven en waarover negatief wordt geoordeeld terwijl zij dat mogelijk niet verdienen? Kan het verstandig zijn op basis van de opgevraagde telefooncontacten één of meerdere fractievoorzitters uit te sluiten als verdachte?

- Nr. Vraag
- 38 Waarom heeft het OM in het persbericht opgenomen dat er personen in beeld waren terwijl er daarbij geen namen zijn genoemd? Als het OM hiermee doelt op alle leden van de CIVD, deelt de commissie dan de opvatting dat dit vreemd is omdat dit immers het vertrekpunt van het onderzoek was?
- 39 Heeft de commissie de discrepantie kunnen achterhalen en/of besproken met het OM tussen het feit dat het OM de zaak heeft overgedragen aan de Tweede Kamer omdat er voldoende aanknopingspunten zouden zijn en de bevinding van de commissie dat geen sprake is van een panklaar dossier maar het onderzoek nog zich in een eerste fase bevond?
- 40 Kan de commissie de uitlating dat er «voldoende aanknopingspunten» voor vervolging zouden zijn achter bezien onderschrijven, gelet op de bevindingen toen de commissie de onderzoeksresultaten van de Rijksrecherche aantrof?
- 41 Kan er gesteld worden dat er een ambtsmisdrijf is begaan omdat het lekken altijd bij commissieleden/griffier zal beginnen die verantwoordelijk zijn voor de vertrouwelijke informatie die zij onder zich hebben? Is het denkbaar dat er aanklacht tegen de groep CIVD-leden volgt als de dader niet kan worden aangewezen?
- 42 Heeft de commissie de indruk dat de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens aanpassing behoeft, gericht op onderzoek door een ingestelde onderzoekscommissie op basis van de Wet ministeriële verantwoordelijkheid, of kan dit voldoende worden ondervangen door aanpassing van laatstgenoemde wet?
- 43 Heeft de commissie de indruk dat het OM zelf verdergaand onderzoek had moeten doen om met een panklaar onderzoek te komen, alvorens het weer over te dragen aan de Tweede Kamer?
- 44 Welke andere scenario's zijn niet onderzocht?
- 45 Welke informatie heeft het OM gedeeld met de CIVD over de voortgang van het onderzoek? Is het gebruikelijk dat dit soort voortgangsinformatie wordt verstrekt?
- 46 Waarom is er afgezien van het voeren van gesprekken met de directe medewerkers dan wel spindoctors van de fractievoorzitters? Waarom is niet alles op alles gezet om dit binnen de beschikbare tijd te laten plaatsvinden?
- 47 Zijn alle direct betrokkenen gehoord? Zo nee, waarom niet? Zijn alle direct betrokkenen gehoord? Zo nee, waarom niet en hoe is de selectie dan gemaakt? Kan er een overzicht verstrekt worden van gehoorde personen?
- 48 Had het niet meer voor de hand gelegen ook gesprekken te voeren met anderen dan leden van de CIVD?
- 49 Kan een uitgebreide toelichting worden gegeven op feit dat de commissie de bevoegdheden als parlementaire enquêtecommissie niet ten volle heeft benut, meer specifiek waarom er geen gebruik is gemaakt van de bevoegdheid om personen openbaar te horen onder ede?
- 50 Kan worden aangegeven hoe het mogelijk is dat Nieuwsuur op maandagavond 18 januari 2016 meldt dat dat de aangifte door de (voorzitter van de) CIVD mede het gevolg was van een eerdere beslissing in de CIVD dat bij een volgend geval van lekken aangifte zou worden gedaan, nu Nieuwsuur op dat moment nog niet kon beschikken over het verslag? Is hierover nog gesproken in de commissie van onderzoek in aanloop naar de presentatie van het verslag van de commissie, dan wel in de CIVD?
- 51 Is er onderzocht wie de pers heeft geïnformeerd over de plaats en het tijdstip van de vergadering van de CIVD op 6 maart 2014?

Nr.	Vraag
52	Kan de commissie de namen verstrekken van de fractievoorzitters die contact hebben gehad met de betreffende NRC-journalist, zoals gebleken is uit de door de Rijksrecherche uitgevoerde analyse van belgegevens?
53	Kan de Tweede Kamer vertrouwelijk inzage krijgen in de niet-geanonimiseerde telefoongegevens die door OM aan de commissie zijn verstrekt? Zo nee, is het wel mogelijk vertrouwelijk inzage krijgen in de geanonimiseerde telefoongegevens, zodat een beeld kan worden gevormd van de omvang van de contacten met de betreffende NRC-journalist?
54	Welke criteria heeft de commissie aangelegd bij de constatering dat er geen feiten of omstandigheden naar voren zijn gekomen in de gesprekken die aanleiding gaven voor vervolgacties?
55	Is de commissie met de ter beschikking staande middelen en bevoegdheden tot het uiterste gegaan om tot waarheidsvinding te komen? Kan het antwoord op deze vraag gemotiveerd worden?
56	Zijn er feiten of omstandigheden aangetroffen die leiden tot enig vermoeden van schuld van één of meer personen aan het opzettelijk schenden van de geheimhouding?
57	Zijn er feiten of omstandigheden aangetroffen die leiden tot redelijk of enig vermoeden van schuld van één of meer personen aan het niet opzettelijk schenden van de geheimhouding?
58	Waarom duurde het 20 maanden voordat de zaak door het OM aan de Tweede Kamer is overgedragen? Acht de commissie het aannemelijk dat een publicatie in de media aanleiding was voor het OM het dossier over te dragen aan de Tweede Kamer?
59	Waarom was niet op voorhand duidelijk dat het OM niet bevoegd was?
60	Waarom kwam de bevoegdheidsvraag bij het OM pas aan de orde na verkrijging en analyse van de belgegevens? Had die bevoegdheidsvraag niet beter aan begin van het onderzoek aan de orde kunnen komen nu het vanaf meet af aan ging om verdenking van een ambtsmisdrijf? Deelt de commissie de opvatting dat de indruk zou kunnen bestaan dat het OM is teruggeschrokken toen er één of meer verdachte(n) in beeld zijn gekomen?
61	Welke opsporingsbevoegdheden miste de commissie tijdens het onderzoek? Heeft de commissie alle opsporingsbevoegdheden die haar wel ter beschikking stonden benut?
62	Kan de commissie aangeven wat een redelijke onderzoekstermijn zou zijn, gelet op het feit dat zij heeft aangegeven dat minder dan drie maanden te kort is voor een onderzoek?
63	In hoeverre acht de commissie de kans op waarheidsvinding niet minstens even groot als een andere instantie de genoemde onderzoekrol van de Tweede Kamer zou overnemen? Is het wenselijk dat bijvoorbeeld het OM dit onderzoek volledig zou uitvoeren, vergelijkbaar op de wijze waarmee onderzoek wordt gedaan naar misdrijven gepleegd door lokale ambtsdragers? Zijn er nog andere geschikte instanties die dit zouden kunnen doen? Zo ja welke en waarom?
64	In welk opzicht is de relevante wetgeving onduidelijk? Welke wetten zijn tegenstrijdig en op welke wijze? In welk opzicht is de wetgeving verouderd?
65	Welke wetten dienen gemoderniseerd worden om de geconstateerde tekortkomingen in het proces in de toekomst te voorkomen? Wat is daar voor nodig? Dient het initiatief hiervoor bij de regering of bij de Tweede Kamer te liggen?

Nr.	Vraag
66	Zijn er nog andere aanbevelingen uit het rapport «Publiek Geheim» (Kamerstukken II, 2009–10, 32 173, nr. 2) die volgens de commissie alsnog overgenomen zouden moeten worden?
67	Zijn er nog andere mogelijkheden om «het lek boven te krijgen»? Zo ja, acht de commissie het wenselijk dat dit nog langs andere wegen geprobeerd wordt? Kan het antwoord op deze vraag gemotiveerd worden?
68	Ziet de commissie een mogelijkheid om één of meerdere personen waarmee een besloten voorgesprek is gevoerd volledig vrij te pleiten van enige verdenking?
69	Welke informatie werd door het OM op enig moment nog geanonimiseerd nagezonden?
70	Zijn er nog ambtelijke noties vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie over deze zaak opgevraagd en verkregen? Zo ja, kunnen deze stukken dan alsnog gepubliceerd worden?
71	Vormt de tegenstrijdig tussen de Wet op de parlementaire enquête en de Wet op de ministeriële verantwoordelijkheid het belangrijkste knelpunt in de wijze waarop de huidige procedures omtrent ambtsvervolging door de Tweede Kamer zijn vormgegeven?